

mánia részére a nagyhatalmak bizalmát, balkán-félszigeti szomszédainak barátságát. Megnyugtató az országra nézve, ha látja, hogy legalább külpolitikája szilárd alapon áll, — és kivüle fekszik a pártviszályok hatáskörén, akkor, midőn minden egyebet illetőleg komor jóslásokat hangoztatnak a legkülfélebb oldalról.

A porosz püspökök Fuldából, f. évi augusztus 28-ról, hódolati feliratot intéztek Vilmos császárhoz, melyre a császár felelt; feleletében a többi között ezt írja: „Életem és erőm népémé, melynek jólétét, hogy előmozdítsam, a királyi hivatásom legszebb részét képezi. Hogy katolikus alattvalóim vallás-szaadtságát jog és törvény által biztosítva tudom: ez megerősíti bizalmamat az egyházi béke tartós fenntartása iránt.”

Szófiából írják, hogy Ferdinánd herczeg testvére, Ágost herczeg tiszteletére 45 teritékü disztribúciót adott, a melyen részt vettek a miniszterek, valamint a polgári- és katonai hatóságok főnökei. Ferdinánd herczeg az ebédnél felköszöntőt mondott testvérére, a ki házából az első, ki fáradságot vett magának szeretett új-hazájának szépségét, erőteljes voltát megtekinteni. Ágost herczeg viszont felköszöntőjében a bolgárok boldogságára és testvére hazájára, Bulgáriára üritette poharát. Mindkét felköszöntőt a jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadták. Ágost herczeg szerdán, Clementina herczegnő pénteken utazott el Szófiából.

A pápai szék és az orosz kormány közötti tárgyalásokról beszélnek, hogy a pápai curia orosz követiséget óhajt a vaticánhoz. Oroszország azonban ennek fejében messzemenő engedményeket követel, nemcsak az unitusok ügyében, melyet a szent-szék egészen feladni kénytelen, hanem a lengyel egyházi-rend tekintetében is. Követeli az orosz egyházi nyelvet a lengyel templomokban és a hitoktatásban, valamint az egyházi hatóságok érintkezésében.

Madridban néhány nap óta utcái zavargások és tüntetések történtek Canovas és a konservatív pártnak más vezérei ellen. A zavargások azonban már megszűntek. A konservatívek, azt adván okul, hogy a kormány nem elegendőleg védte őket, azon szándékot táplálták, hogy visszavonulnak a parlamentből és a községi képviselők; úgy látszik azonban, hogy e tervvel felhagytak.

A berlini lapok Párisból újabb határviszályról tesznek jelentést. E szerint Belfort közelében egy német erdész a német területen megsebesített volna egy francia vadászt. Az itteni illetékes egyének azonban mit sem tudnak az esetről.

Állampénztári kimutatás.

A pénzügyminiszterium közzétette az állampénztárnál előfordult bevételekről és kiadásokról szóló harmadik negyedévi kimutatást. A kimutatás sokkal kedvezőbb, mint a múlt évi volt s minthogy a két előző negyedévi szintén kedvezőbbnek mutatkozott a tavalyinál, az idei pénztári kezelés eredményei a pénzügyi helyzet fokozatos javulását jelzik.

A jelen év harmadik negyedében az összes brutto bevétel 89.495,075 frt 98 kr volt és a bevételi többlet 8.021,933 frt 15½ krt tesz ki, a múlt év hasonló időszakával szemben. A bevétel emelkedésével ezuttal karöltve járt a kiadások csökkenése, a mennyiben a brutto kiadások összege (86.983,675 frt 30 kr) a tavalyi harmadik évnegyed kiadásaihoz képest 3.483,214 forint 50 krral kisebb, — úgy hogy az egész kezelés 11.505,147 frt 65½ krral kedvezőbb, mint az 1887. évi volt.

Órái a legnagyobb aggodalom közepette teltek el. Este végre megpillantá a várva-várt írást. De valami oly különösnek tűnt fel neki, hogy soká vizsgálódva forgatta a levelet. A pecsét sem volt rajta a rendes. Aggódva törte fel a pecsétet. Egy kis jegy hullott ki belőle, melyen csak e két szó állt: »Isten veled!«

Alfred hirtelen fejéhez kapott, vajjon ébren van-e. vagy álmodik? Merev tekintettel nézte az apró, kedves betűket, melyek eddig oly meleg érzéssel szóltak hozzá. Szemei előtt elsötétedett s ő egész magánkülvili állapotba esve, töltötte az éjszakát.

Mihelyt a hajnal első sugarai behatoltak szobájába, a csengettyű után nyult s csengetett. A szolgálka egészen álmosan lépett be, nagy megerőltetésbe került, hogy katonai állásba helyezze magát gazdájához, a ki reámordult:

— Adj ide egy polgári öltönyt. Felkelek s elutazom.

A szolgálka zavartan nézett rá.

— Az orvos eltöltötte hadnagy urnak a fölkelést,

— Az orvos ezt nem érti. Tönkre megyek, megőrülök, ha tovább is itt heverek. Tedd, a mit parancsolok. Egy negyedóra múlva legyen itt a reggelim s azután hozol egy bérkocsit.

— Parancsára, hadnagy ur!

(Folytatása következik.)

A legjelentékenyebb bevételi többlet az egyenes adóknál mutatkozik, a mennyiben másfél millió forintnál több e ezimen az állam által bevett összeg, mint tavaly volt. A fogyasztási adóknál, ha a múlt évben kimutatott összeg rectificáltak, szintén jelentékeny a javulás. Az új dohányjövédéki törvény hatása közel másfélszáz ezer forint többlet-bevételben nyilvánul. Örvendetes gyarapodást tüntetnek fel a magyar királyi államvasutak bevételei; e ezimen 2.333 millió forint az idei bevételi többlet.

Ha az év első felének kedvező eredményeit is tekintetbe vesszük, akkor az idei első három negyedév állampénztári kezelése sokkalta kedvezőbbnek mutatkozik a tavalyinál. A két előző kimutatás szerint u. i. kedvezőbb volt a kezelés 12.205,108 frt 41 krral, — úgy hogy ez év első három negyedének mérlege az 1887. évhez képest 23.710,156 frt 06½ krral kedvezőbb.

A mily örvendetes az ily eredmény az országra nézve általában, — ép oly sujtó az ellenzékre, mely évről-évre minden költségvetési vitánál azt veti a kormány szemére, hogy költségvetései nem realisak.

Ime, a tett beszél!

Az első fellépés.

Évek óta vajudik városunkban a magyar színészet. Kóbor, rossz színtársulatok bejárva az országot, ide is eltévednek s nem tudván kielégíteni a közönség legmérsékeltebb igényeit sem: nagyon természetes, hogy a közönség nem támogatta s így csuf bukás lett a vége.

A kik távol innen itélik a helyzetet, téves információk alapján, nem a színészeket ostromozzák, hanem minket, e magyarságot, mely — szerintük — nem pártolja a színművészetet. Pedig nem úgy van.

Brassó város magyarsága mindenkor meleg érdeklődést tanúsított színművészetünk iránt. Természetes azonban, hogy műveltség tekintetében a kor színvonalán állva, igényeit nem elégíti ki mindenki, a mi-nek neve színész, — hanem követel valódi színművészetet attól, ki pártfogását kéri.

Valahány jó társulat még Brassóban volt, mind tanúsíthatja, hogy magyar közönségünk szívesen s lelkesen támogatja a színészetet.

Természetesen az ellenkezőt kürtölik világgá a rossz társulatok.

Ennek elejét veendő, az E. M. K. E. brassóme gyei választmánya a magyar színügy rendezésének sür-gősségét mondotta ki, mert csakugyan türehtelen, hogy évről-évre újabb és újabb csorba ejtessék minden kritikán aluli színészek miatt a magyarság reputációját.

Az E. M. K. E. választmánya — midőn tehát segíteni akart ezen bajon s megkímélni e magyarságot indokolatlan támadásoktól, — egyuttal rendezni is akarta a magyar színügyet.

Alkotott tehát kebelében egy külön színészeti szakosztályt. Ez két irányban találja működését.

Először megkímélni — lehetőleg — városunkat rossz színtársulatoktól s másodsor nyújtani valamit, a mi pótolja némiképp a színészetet addig, míg e magyarság azon anyagi helyzetben lesz, hogy egy a kor színvonalán álló társulatot tarthasson.

E valami: egy jól szervezett műkedvelői társulat. Ennek hivatása, ennek feladata, pótolni a hiányt. És azt hisszük, egy jó műkedvelő-társulat pótolja is azt.

Természetes, hogy első sorban ez is a közönségtől van függővé téve. Ha hathatós támogatást nyer, ha látja, hogy a közönség nemcsak nem vonul vissza tőle, hanem ellenkezőleg minden erejéből támogatja, úgy e műkedvelő-társulat még nagyobb lelkesedéssel működik s fárad.

S miben áll e támogatás? Az előadások látogatásában. A műkedvelő társulat nem kér anyagi segélyt. A mit kér, az nem más, mint előadásainak látogatása és ezért még ők nyújtanak segélyt ajótékony czélokna.

A színészeti szakosztály nem apellál a nagylelkűséghez. A becsületes, önfeláldozó törekvés őszinte elismerését kéri csak. — Ez elismerésért kárpótlást nyújt: élvezetes előadást, kellemes és hasznos szórakozást. Sőt nyújt ennél is többet: a maga anyagi felelősségére festet díszleteket, olyanokat, minővel vidéki színpad kevés büszkélkedhetik, sőt előfüggönye olyan, hogy ahhoz hasonló hazánk egyetlen vidéki színpadának sincs. — De nem akarunk mi reklámot csinálni, csak figyelmeztetni kívánjuk erre a közönséget. Figyelmeztetni, hogy ma este tartja a műkedvelő társulat első előadását, melynél számít a magyar közönség teljes mérvű támogatására.

Küküllőmegyék rovata.

A dicső szentmártoni leányiskolák története.

Gyöngyösi Istvántól.

Az iskola a jövő nemzedék vallás-erkölcsi nevelésének emelt csarnok. Ezen hely az, mely az ártatlan műzsák, gyermekesereg befogadására létesült azon czélból, hogy benne formáltassék oly társadalmi elem melynek minden csepp vérébe legyen oltva forró hon-szeretet, erős és megingathatatlan nemzeti érzelem és jellem. S ha kell a társadalom mindkét nembeli elem nemzeti érzelmét és jellemét fejleszteni, erősíteni: mindene-etre kiválólag kell a leánynövendékeket oly nevelésben részesíteni, hogy általuk megvettessék alapja a családias boldogságnak, s ezzel kihatással legyenek egy ép, egészséges és hazáját, nemzetét igazán szerető társadalomra.

Bizonyára ezen magasztos elvek lebegtek hazánk jeleseinek szemei előtt, midőn a leánynevelés problematikussá nagyobbn, meg nagyobb arányokban foglalkozni kezdettek. Ma már — hála a gondviselésnek — leánynevelésünk kérdése tisztán áll előttünk. Nemcsak hazánk jeles fiai, hanem épen magából a nőnemből oly lekinételes rész tette tüzeles tanulmány tárgyává a nőnevelés kérdését, hogy nem szabad keltelkedni többé a felett, hogy ez ügy is nemsokára az öt megérdemlő álláspontra fog emelkedni. Hazánk női egyesületek már nem egy helyen épen azon czélból, hogy a nőnevelést meghonosítsák s előbbre vigyék. Több helyt hazánkban épen maguk a nőegyesületek, melyek a nagyon is megérdemelt »jó tékony« jelzöt írták zászlójukra, tartanak fenn leánynevelő intézeteket. — Ezen országos mozgalom buzgalommal tölti el nőink kebelét s kitartó erélylyel munkálnak mindenfelé azon, hogy a leánynevelés eszméje minél tágasabb térben nyerjen megvalósulást. Hogy nőinkben csakugyan megvan a nemes eszme iránti érzék, semmi sem bizonyítja jobban, mint vármegyénk székhelyén már 10 évvel ezelőtt a nőegylet által kezdeményezett a most már fennállásának 11-ik évében lévő elemi leányiskola létesítése.

Kis-Küküllő vármegye nemesen gondolkodni tudó női egyesülettel alakulván, a fenkölt gondolkodásu és tevékeny gróf Bély Ferenczné ő méltóságával élén mindent megtett arra nézve, hogy e vármegyében is a közműveltség, különösen a női nem szellemi és lelki idomítása, hova-tovább terjedjen. E magasztos czél elérése végett Bély Ferenczné grófné minden szépre és nemesre érző szívének sugallatából a leánynevelést előmozdítandó, egy a tulajdonát képező szép telket ajándékozott, melyre a honleányi tettekre, lángolón érző és az egyesülés fenséges erélyét melegen fölfogó nőegyesületek 1878-ik évben egy a kor kívánalmainak megfelelő iskolaépületet emeltetett saját költségén. A nőegyesületnek emez áldozatkészsége annyira kimerítette a csaknem fillérekből összegyűjtött kis tőkét, hogy a jelenkor igényeinek megfelelő berendezésű iskola anyagi fenntartásához járulni nem érezte magát képesnek. Azonban nemes tervét megvalósítandó, folyamodott még a jelzett év folyamán a vallás- és közokt. miniszteriumhoz az iránt, hogy az áldozatok árán fölépült iskolát nyilvánítsa államivá, a mit a szintén fenkölt lelkű grófné elnök, gróf Bethlen Gábor főispán ur ő méltóságai, az akkori tanfelügyelő, Dániel Márton ügybuzgó, lankadni nem tudó fáradozásai segélyével meg is nyert. S így már 1878. év május hó 5-én a nőegyesületi leányiskola magyar tannyelvű állami elemi leányiskolának nyilvánított.

Miután azonban az iskolai év vége felé járt, az iskolában a tanítás csakis 1878. év november 4 én vette kezdetét. Megnyílt pedig szokott ünnepélyességgel I. és II. osztálylyal. Első tanítónője volt ezen iskolának Bartal Etel tanítónő, kinek a két osztályban az 1878—79. isk. évben volt 35 leánynövendéke. — Az 1879—80-ik isk. évben megnyílt szintén nevezett egy tanítónővel a 3-ik oszt. is. A három osztályban együtt volt 47 növendék. Az 1880—81-ik isk. évben megnyílt a 4-ik, az 1882—83-ikban az 5-ik osztály is; az öt osztályban 71 leánynövendékekkel.

Az osztályok szaporodásával és a tanulók létszámának növekedésével egy második tanítónői állás rendszerezésének szüksége is fennforogván, a vallás- és közokt. miniszterium az 1883—84. isk. évben kinevezte Schönstein Mari tanítónőt. Ez iskolaévtől kezdve két tanítónő működött. Az 1883—84. isk. évben 95 növendék volt.

Az 1884—85 isk. év április havában Schönstein Mari állásáról leköszönvén, helyébe ideiglenesen Buzogány Ágnes neveztetett ki.

Már az 1885—86. isk. év kezdetével ismét személyzet változással találkozzunk, a mennyiben Buzogány Ágnes eltávoztával, annak helyébe Hayler Mari lépett. Ezen évben csak 4 osztály volt 76 növendékekkel. Az 1887—88. isk. évben Bayler Mari férjhezmen-tével megürült tanítónői állomásra kineveztetett Had-

hézi Julia, s ez éven kezdve, mind a hat osztály beállított 82 növendékkel.

Ez a dicső szentmártoni állami elemi leányiskola keletkezésének és 10 évi fennállásának rövid története. Hogy minő sikerrel felelt meg ez iskola a hozzáköött várakozásnak, valamint betöltötte-e hivatásszerűleg azon hízagot, melyért a Kis-Küküllő vármegyei nőegyesület kezdeményezése folytán a közoktatási magyar kormány áldozatokat hozott, arra az intéző körök, tanítató szülők s maga a nagy közönség vannak hivatva bírálatot mondani. Mindazonáltal legyen szabad nekem, mint ezidőszerezt az iskola vezetésével megbízottnak, véleményképen kimondani, hogy miután a jelenből legtöbbször helyes következtetést lehet vonni a jövőre, teljes joggal és nyugodtsággal lehetünk s azon kíváncsolmnak, melyért létesítetett, megfelelt.

A vármegye vezetőfiáinak kezdeményezése folytán szintén a közoktatásiügyi magyar kormány atyai gondoskodásából ez év szeptember havában megnyílt egy polgári leányiskola is.

Ezen leánynevelő intézet magasztos célja az, hogy általa művelt polgári osztály teremtessek. Már pedig, hogy társadalmunk polgári eleme, mely minden országnak erős támasza, minél inkább fejlődhessek, mindenképp művel nőkre van szükség. Igen, olyan művelt polgárnőkre van szüksége a hazának, kik derék honpolgárokat neveljenek, kik hasznos tevékenységhez, munkához, a takarékoság erényéhez szoktatni tudják gyermekeiket, kik a testet-lelket egyaránt megölő mulatságok szenvedélyétől, mely magának a családnak s ebből kifolyólag a hazának is veszét okozhatják, a jövő nemzedéket visszatartani képesek legyenek. — Szóval olyan nőket nevelni, kik nemesen gondolkodni és érezni tudjanak; kik értelmes fölfogásuk által hatni tudjanak a környezetre, melyben élnek; — kik szívóságuk által minden mellékérdek és nagyvási hóbort nélkül siessenek szerencsétlenségben szenvedő embertársaikon segíteni.

E szép és hasznos dolgok művelését van hivatva a polgári leányiskola véghezvinni. Vármegyénk székhelye s maga az egész vármegye közönsége örömmel üdvözölheti ujonnan létesített iskoláját, a hol a válás-erkölcsi nevelés alapelve mellett leányainak ily szép ismereteket ad és biztosít.

Az alkalom meg van adva, csak föl kell azt használni.

Irodalom.

Megjelent „Az 1888-ik évi VII. t. c. az állategészségügy rendezéséről szóló törvény eredeti szövegével, magyarázattal és iromány-példákkal” című mű kiadását. „Az 1888. évi október hó 15-én 40000 sz. a. kiadott miniszteri rendelet az állategészségügyi törvény végrehajtása tárgyában, magyarázattal és iromány példákkal” írta Kassay Adolf. Ára 50 kr. A két mű együttvéve 1 frt. Mind a két mű könnyen érthető modorban van írva, mi az állategészségügyi eljárásnál igen nagy könnyebbséget fog nyújtani. — Megrendelhető Hajós Ede könyvkiadó hivatalában Budapest IV. ker. Kálvintér 5 sz. a. — Ezen törvény 1889. évi január hó 1-én lép életbe.

A közönség köréből.*)

Nyilvános köszönet és számadás.

A közhalmi m. kir. állami népiskola szegény tanulóinak sgléyezésére 1888. október hó 10-én rendezett fillérestélyen felülfizettek: Bartha Ferenc 60 kr, Boér Mihály 70 kr, Babos József 60 kr, Barát Mihály 60 kr, Csulak Zsigmond (Kóbor) 60 kr, Csiki József (Kóhalom) 40 kr, Dobinczy Józsefné 20 kr, Egeni Sámuel (Datk) 20 kr, Flórián Gerő 40 kr, Gáspár József (Királyhalma) 4 frt 20 kr, Gyertyánosi Ferenc 1 frt 60 kr, Graser Lajos 20 kr, özv. Goosz Mihályné 20 kr, Hermann Jánosné 20 kr, Horváth Mihály (Segesvár) 60 kr, dr. Issekutz Gyula 1 frt 20 kr, Jakobi Dánielné 60 kr, Józsa Vilmos (Szász-Keresztur) 80 kr, Kovács Ede 10 kr, Láng Mihály 20 kr, Kaiser Anna 20 kr, László Imre (Zsombor) 30 kr, Lukavszky József 70 kr, Lente Gusztáv (Segesvár) 60 kr, Martini Adolf 60 kr, Pap László 60 kr, Pleschek Béla 50 kr, Szántner József 1 frt, Szabó Antal 10 kr, Szarka Elek 1 frt 20 kr, Szentpéteri Anna 60 kr, Róth Mihály 10 kr, Végh Albert 1 frt 20 kr, Weisz János (Homoród) 20 kr, Zakhariás Kristóf 60 kr.

Összesen 22 frt 70 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók szíves adományaikért a tanítótestület elismerését és hálás köszönetét.

Belépti jegyek árából befolyt 31 frt 80 kr.

Felülfizetésekből 22 frt 70 kr.

Összesen 54 frt 50 kr.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadás: Zene 5 frt; terem 5 frt, a színpadhoz kellékek 10 frt 9 kr, színpad felállítása 4 frt, világítás 1 frt 73 kr, posta-költség és szindarab 1 frt 50 kr.

Összes kiadás 27 frt 33 kr.

Tiszta jövedelem 27 frt 17 kr.

Kóhalom, 1888. november 1-én.

Téglás István,
iskolai igazgató.

Rácz Sándor,
testületi jegyző.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk mai számához Nagy-Küküllő vármegye új székházának kitűnő könyomatával illusztrált egész iv melléklet van csatolva.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár oly élénk s látogatott volt, mint már régen nem tapasztaltuk hativásárainknál. Különösen a gabona-vásár örvendett nagy hozatalnak s keresletnek.

Műkedvelői előadás. Ma este lesz a Vigadóban az E. M. K. E. színészeti szakosztályának első nyilvános fellépése. A tegnapi próba után itélve, a közönség meg lesz elégedve derék műkedvelőkkel, kik oly feláldozással léptek a nemes ügy szolgálatába, nem kívánva ezért semmi mást, mint a jótékony cél felkarolását, illetve az előadások nagyszámu látogatását. A színlapot lapunk mult száma közölte.

Iparhatósági megbízottak. Szokásos részvétlenség mellett választottak meg f. hó 14-én az 1889. évre az iparhatósági megbízottak. A megválasztottak következők: Bálint András csizmadia, Bieltz Gusztáv lakatos, ifj. Czell Frigyes gyáros, Dück Károly cipész, Geist János vendéglős, Gredinar Miklós kereskedő, Goldschmied Mihály asztalos, Hedvig János ügynök, Kenyeres Károly gyáros, Laskai Árpád kereskő, Mátyás József kereskedő, dr. Muresianu Aurél nyomdász, Schuster József gyapjuszövő, Schreiber József posztógyáros, Schreiber Ede pék, Stinghe Demeter mészáros, Taflan János kereskedő, Tartler József mészáros, Zeidner Henrik kereskedő és Zikéli Henrik szállító. — Póttagok: Haluskay Vilmos rézműves, Munteanu Demeter szállító, Salzer Mihály fakereskedő, Stepanek Ferenc asztalos és Teutsch Mihály szűcs.

Fillérestély. A brassói protestáns nőegylet f. hó 21-én, szerdán tartja idej második fillérestélyét az »Európa« szálloda első emeleti termében. A műsort Olescher Eugenia k. a. zongora-játéka nyitja meg, ezt követi Köpe Lujza k. a. szavalata s végül jó Száva Ödön zimbalmom-játéka. A háziasszonyok, Förder Sándorné s Veszprény Józsefné urnők, mindent elkövetnek, hogy e második fillérestély is úgy sikerüljön, mint az első.

A polgári kör elnöksége ez uton is figyelmezteti a kör t. tagjait a ma este, a Vigadóban tartandó műkedvelői előadásra. Jegyek László M. s L. urak üzletében kaphatók.

Emke-bá Kolozsvárt. Érdekes mozgalom indult az Emke kolozsvári nővélasztmányban. Az idej farsangon ugyanis egy díszes Emke-bál rendezése van tervbe véve. Ez a mozgalom azért is figyelmet keltő, mert mig Budapesten már több sikerült bál rendeztetett az Emke javára (az utolsón a trónörökös pár is jelen volt) az egylet központján Kolozsvárt ez lesz az első.

A brassói nemet lap esztörtöki számának élén hevesen támadja meg a parlamenti többséget, melyől megtagad minden politikai jellemet. Szegény kormány-párt!

Fogarason — mint levelezőnk értesít — nagy mérvben lépett föl a torroklób, hagymáz és skarlát. Az iskolák egy része bezáratott.

A bukaresti magyar dal- s műkedvelők társulata november hó 25-én az ottani magyar társulat termeiben műkedvelői előadást rendez. Előadatik: »A piros bugyellár.« Rendező Prokupek. A bukaresti magyarság életében ily társulatnak fontos szerepe van s hogy ez virágozzék, ösztönén óhajtjuk.

Verseny a Jäger-rendszerben. Levelezőnk a következőket írja: Kellemetlen benyomást tesz a közönségre, ha látja, hogy a verseny mily erőszakos és haszon nélküli lépésekre engedi magát ragadtatni és mily erőfeszítéseket tesznek egyes czégek, hogy a másikkal ártsanak. Tudvalevőleg a Riess J. H. czég (Bécs, I. Jasomirgottstr. 3. és VI., Mariahilferstr. 19/21.) képviselve Budapesten Loewy D. által sas-utca 12. és a vidéken Kiss Zsigmond által Szegeden) volt az első, mely a Jäger-féle normal-rendszert Ausztra-Magyarországba bevezette. Azóta e czég normal-készítményei kitűnő minőségűk, finom kiállításuk és gyapju anyaguk tisztaságánál fogva oly ismertekké és kedveltekké lettek, hogy a hozzáértő közönség más hasonló gyártmányok fölött a Riess-féle gyártmányoknak adja az azokat megillető első-séget. E körülmény következtében több hasonló külföldi gyár tulajdonosa azt a hibát követte el, hogy hirdetések által el akarták hitetni a közönséggel, hogy csak az ők gyártmányuk az egyedüli

és üdvözítő“. Miután azonban a közönség tudta, hogy a Riess-féle készítmények ép oly valódiak, de kivitel és minőség tekintetében amazoknál finomabbak és jobbak és miután az is érdekünkben fekszik, hogy a pénzünk ne vándoroljon a külföldre, ennek következtében minden a saját érdekében fog cselekedni, ha a bevásárlásnál csak Riess-féle Jäger-ruhát kér és fogad el és magát erről lebeszéltni nem engedi.

A találmányok időkora.

A 19-ik század és kivált az utolsó évtizedek korszakalkotó találmányokat mutatnak fel. A véletlenség sajátságos játéka volna az, ha minden területen nagy felfedezések és találmányok történnének, csak az orvostudományi téren nem; mert ezen a téren olyankor nem csak felette szükségesek és kívánatosak, hanem az emberiségnek különös előnyére és hasznára szolgálnak.

A Warner's Safe Cure egy oly korszakalkotó szerencsés orvostudományi találmány. Ez nem minden betegség elleni gyógyszer, azonban legbiztosabb a vese a máj és hólyag minden szenvedésénél. Ezen készítmény behozatala előtt nem létezett szer, melynek határozott gyógyereje ezen szervekre volt. Az egyedüli, eddig ismeretes füvek, melyek a vese, a máj és a hólyag szenvedésénél feltétlen befolyást gyakorolnak, tapasztalt vegytudósok által gondosan összeállítva és megpróbálva, képezik jelenleg azon »Warner's Safe Cure« név alatt ismeretes gyógyszert, a mely az ő csodálatos hatásai és eredményei miatt igen gyorsan az egész világon ismeretes lett.

Dr. Beyer N. orvos ezen gyógyszerről a következőket írja: »Volt egy beteg nőm, a ki máj- és vesebetegségben szenvedett, a kinél minden egyéb alkalmazott szerek sikertelenek voltak és állapota remény nélküli. Warner's Safe Cure gyógyszer használatának egyszeri megkísérlése által meglepetve lettem. Én ezen készítményt legjobban ajánlottam és fogom ajánlani.

Warner's Safe Cure 1 üveg ára 2 forint és a legtöbb gyógyszerárban kapható. Fizet ingyen és bérmentve megküldetik, ezimezendő; Warner H. H. és tá. főraktára Pozsonyban.

Táviratok.

Budapest, nov. 15. (A »Brassó« eredeti távirata.) A hivatalos lap mai számában van közölve a közoktatási miniszter által kibocsátott rendelet, melyet mindkét egyetem tanácsához, műegyetemhez és a jogakadémiák igazgatóihoz intézett oly értelemben, hogy miután a véderő javaslat szerint az egyéves önkéntesi szolgálatot teljesítő ifjak eltiltatnak a szolgálati év alatt tanulmányaik folytatásától, felhívja az egyetemi tanácsot részletes javaslatlétételre, hogy a tanulmányaikban jeles előmenetelt tanúsító ifjak a tiszti vizsgát letévén, képesítésök megszerzése szempontjából mily előnyben volnának részesíthetők.

München, nov. 15. (A »Brassó« eredeti távirata.) Miksa herceg ma éjjel három órakor meghalt.

Páris, nov. 15. (A »Brassó« eredeti távirata.) Az alkotmányrevisio ügyében kiküldött bizottság hír szerint a köztársasági elnökség eltörlését javasolta. — A ma megtartott törvénysszéki végtárgyaláson Prado halálra, Garcia 5, Roberto, Andres, Ibenes 4—4, Daul leányai 2 évi fogházra ítéltettek.

Nyílt tér.*)

Nyilvános köszönet.

A m. kir. állami főreáliskola tek. tanári karának s tanítványainak, kik oly benső részt vettek szeretett gyermekünk, Leheni Henrik elhunytá által okozott nagy fájdalmunkban, s a drága halottat koszorúval s gyászénekekkel is tisztelték meg, legmélyebb köszönetet mond

Brassó, 1888. november hó 16.

a gyászoló család.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleménynek sem tartalma sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerk.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése.

Brassó, 1888. november hó 1-én.

Román papírpénz á 20 frankos	9.37 vétel	9.40 eladá
» ezüstpénz á 20 »	9.30 »	9.35 »
Napoleon'or (aranypénz) . . .	9.62 »	9.64 »
Török lira	10.92 »	10.94 »
Arany	5.70 »	5.72 »
Orosz papírrubel	124.— »	125.— »

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: pentru Școala Sărbăntoasă din Napoca.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 3870. - 1888.

Hirdetmény.

Brassó vármegye felvidéki járásához tartozó Volkány községében a malomjog a jövő 1889. évi január hó 1-étől fogva hat egymásután következő évre, azaz 1894. évi december hó 31-éig ajánlati versenytárgyalás és szóbeli árverezés útján haszonbérbe ki fog adni és pedig folyó 1888. évi november hó 27-én délelőtti 10 óraker a község hazánál.

Kikiáltási ár:

1. A lisztmalomért évenként 1000 frt,
2. a ványoló-malomért " 40 "
3. a fűrészmalomért " 100 "

Mindazok, kik az árverezésben részt venni óhajtanak, kötelesek az árverezés megkezdése előtt a kikiáltási árak 10%-át az alólírt kezéhez bántpénzül letételeznie s egyszersmind kellőleg igazolni, hogy esetlegesen a megkívántó biztosítékot kiállítani képesek.

A kellőleg bélyegezett és 10% bántpénzzel ellátott, a szóbeli árverezés után felnyitandó írásbeli ajánlatok minden malomra nézve külön-külön a kitűzött tárgyalást megelőző nap délutáni 6 órájáig a községi előjárásnál beadandók, ellenkező esetben el nem fogadtnak.

A közelebbi árverezési s haszonbéri feltételek az előjárásnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Feketehalom, 1888. november 15.

A járási főszolgabíró:
(392) 1-3. Kostend Vilmos.

Szám 1134./1888. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinki kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krauss Rezső ügyvéd által képviselt *Gross-Schenker Spar- und Vorschuss-Verein* cz. egyület mint végrehajthatónak, sárosi 129. h. sz. *Martini Mihály* végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinki kir. járásbíró területén lévő Sáros község határára fekvő, a sárosi 170 számú telekkönyvben A + 4, 6-10 12-17, 20, 22, 23, 27-29, 31, 32, 35, 37, 41-43, 47, 49-53, 55-57, 59, 61-63, 65, 66, 68, 71-73, 75-78, 81-84, 86, 90. és 91. rendszám alatt és a sárosi 615. sz. tljkvben + 1-4. r.-sz. alatti ingatlanokra az árverést 525 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi december hó 10-ik napján, délelőtti 9 óraker, Sáros község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át — vagyis 52 frt. 50 krt — készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sink, 1888. szeptember 16.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága.
(350) 1-1 Csernea, kir. albiró.

Olcsón eladó

két álló gőzkazán, két állandó gőzgép, különféle emelő-gépek, fémcsövek, vashádog-hengerek, fuvók, fuvógépek, furók, vasrudazatok, üllők, kovács- és lakatos-műszerek stb.

Ezen gépek és eszközök részben egészen újak, részben kevésbé használtak.

Bővebbet közöl a szállítói iroda: Brassó, klastrom-utca 10. sz. a.

• Mindenféle ruha- és kalapdiszek a legújabb divat szerint. •

LASKAI ÁRPÁD

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó, virág-sor 325. sz. a.)

ajánlja úgy a helybeli, mint vidéki m. t. közönségnek az

ősz és téli évadra

gazdagon berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesztyűk stb, a legjutányosabb árak mellett.

Felső és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készítettnek.

• Nagy raktár férfi- és női fehérneműekben. •

Felhívás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészeti segélyével egy arczbőr-finomító kenőcsöt feltalálni, melyet Quirini Alajos gyógyszerész ur, hites törvényszéki vegyész a m. kir. kormánytól nyert szabadalom alapján állít elő.

Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arczrácok elsimítása által egészséges, üde és finom arczbőrt s így ifjabb kinézetet idéz elő. Ifjabb hölgyek arczbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatatlannak bizonyult mindennemű arczfoltok, szeplők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nemcsak eltüntet, hanem az arczbőr finomságát és üdeségét is helyreállítja. — Az arczbőr rég elvesztett üdeségének, az arczfestés káros hatásainak és a bőr mindennemű tisztáltságnak eltávolítására egyedül biztos hatással bír. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kéz bőr puhítására és finomítására nézve.

Főraktár Magyarország részére: Budapest, Quirini Alajos, újvilág-utca 2. sz.

Árak: 1 nagy tégely dr. Plausitz-féle kéz- és arczkenőcs 80 kr, 1/2 tégely 50 kr, 1 üveg arczmosóvíz 1 frt, 1/4 doboz rizspor fehér vagy rózsaszínű 40 kr, 1/2 doboz 60 kr, 1 egész doboz 1 frt 10 kr, mind dr. Plausitz találmánya. Minden tégelyhez egy használati utasítás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csakis az tekinthető dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén „Quirini Alajos gyógyszerész” felirat bevéve van.

Kapható a következő gyógyszerészeknél: Arad: Riad L., Alba: Riegel B., Agram: Pessics J., Békés-Gyula: Winkler Fer., Brassóban: Kugler Edénél, Debreczenben: Mihálovics J., Diósjenő: J., Eperjes: Schmidt K., Kolozsvár: Dr. Hintz Gy., Kassán: Megai G., Kecskemét: Korona Zs., Komárom: Schmiedthauer A., Lugos: Wertes L., Miskolc: Ujházi K., Nagyvárad: Bleyer K., Nagy-Becskerek: Menzer L., Pozsony: Scholz R., Pécs: Göbl K., Pancsova: Bauer F., Szeged: Barcsai K., Szolnok: Adler M., Szabadka: Joó K., Temesvár: Albert & Klausmann.

282 8-10

„ELSŐ ERDÉLYI BANK” BRASSOBAN.

Az „Első erdélyi bank” Brassóban folyó 1888. évi november hó 1-étől kezdve

 évi 5%-kal

kamatoztat giro-betéteket és maga fizeti a betétek után a kamat-adót.

Az igazgatóság.

376 6-12

Folyékony

Arany-

és

Ezüst-

tinktura,

azonnali aranyozásához, ezüstözéséhez s kijavításához mindennemű tárgyaknak, mint: keretek, fa, érc, porcellán, üveg, viasz, bőr, gipsz alakok, kosarak, bársony, plüsch, selyem, stb. művészi és díszítési célokra. Különösen alkalmaz minden egyházi eszköz felújításához. Az alkalmazás mindenkinek a hozzáadott ecsettel nagyon egyszerű, hidegen történik. Fényben, tisztaságban, tartósság- s olcsóságban fölülmulhatlan.

Ára egy üvegnek ecsettel s használati utasítással 1 frt, -- 6 üvegnek 5 frt, -- 12 üvegnek 9 frt. o. é. — Szétküldés csak utánvétellel.

Rendelések ezimzendők:

An das Depot chemischer Produkte,
Brünn, Ferdinandgasse Nr. 8.

32210 25

AZ „ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

elvállal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3½ százalék mellett, melyek után maga fizeti a 10% jövedelem-adót.

Vásárol és elad „Albina”-zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papírt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással — azok természeté szerint 6½ és 8% kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6½% mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árukra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6½—8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6½% mellett, árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad ércpénzeket a napi árfolyam szerint.

Elvállal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlása-s eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina” tulajdonát képező külön vasuti vágánnyal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olcsó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt úgy a brassói fióktintézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfiai.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délutáni 2 óráig.

A fióktintézet helyisége:

Brassó, főtér 90. sz. a., az I. emeleten.